

॥१०२॥ सीमंतकरीव्यवस्थापिका ॥१०३॥१०४॥१०५॥ इतिशांतिप०रा०नै०भा०एकोनसप्ततितमोऽध्यायः ॥६९॥ ॥७३॥ केनेति दंडनीतिसम्यक्प्रयोज्यकेनदत्तेनवर्तेतेतिप्रश्नः ॥१॥ षट्त्रिंशत् एतत्संख्याकोधर्मचर्यादिगुणगणः सचप्रत्येकं एकैकगुणयोगात्षट्त्रिंशद्गुणैरकटुकतादिभिः संयुतः अतएवगुणोपेतः यान्गुणान्धर्मादीन्कुर्वन्गुणंकल्याणंअवाप्नुयात्सोयंषट्त्रिंशत्कोगणस्त्वयाश्रोतव्यइत्यर्थः ॥२॥ अकटुकोरागद्वेषहीनः धर्मान्सर्वांश्चरेत् १ आस्तिकःपरलोककामुकःसन्त्वेहंकुर्यान्नतुलोभादिना २ अनृशंसः अनिष्टुरःसन्नर्थमर्जयेत् ३ अनुद्धतःधर्मार्थाविनाशयन्काममइंद्रियप्रीतिचरेत् ४

दंडनीतिंपुरस्कृत्यविजानन्क्षत्रियःसदा ॥ अनवासंचलिप्सेतलब्धंचपरिपालयेत् ॥ १०२ ॥ लोकस्यसीमंतकरीमर्यादालोकभाविनी ॥ सम्यङ्गीतादंडनीतिर्यथामातायथापिता ॥ १०३ ॥ यस्यांभवन्तिभूतानितद्विद्धिमनुजर्षभ ॥ एषएवपरोधर्मोयद्राजादंडनीतिमान् ॥ १०४ ॥ तस्मात्कौरव्यधर्मेणप्रजाःपालयनीतिमान् ॥ एवंदत्तःप्रजारक्षन्स्वर्गजेतासिदुर्जयं ॥ १०५ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिराजधर्मानुशासनपर्वणिएकोनसप्ततितमोऽध्यायः ॥६९॥७३॥ युधिष्ठिरउवाच केनदत्तेनदत्तज्ञवर्तमानोमहीपतिः ॥ सुखेनार्थान्सुखोदकानिहचप्रेत्यचाप्नुयात् ॥ १ ॥ भीष्मउवाच अयंगुणानांषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशद्गुणसंयुतः ॥ यान्गुणांस्तुगुणोपेतःकुर्वन्गुणमवाप्नुयात् ॥ २ ॥ चरेद्धर्मानकटुकोमुंचेत्त्वेहंनचास्तिकः ॥ अनृशंसश्चरेदर्थंचरेत्काममनुद्धतः ॥ ३ ॥ प्रियंब्रूयादकृपणःशूरःस्यादविकथनः ॥ दातानापात्रवर्षीस्यात्प्रगल्भःस्यादनिष्टुरः ॥ ४ ॥ संदधीतनचानार्यैर्विगृह्णीयान्नबंधुभिः ॥ नाभक्तंचारयेच्चारंकुर्यात्कार्यमपीडया ॥ ५ ॥ अर्थब्रूयान्नचासत्सुगुणान्ब्रूयान्नचात्मनः ॥ आदद्यान्नचसाधुभ्योनासत्पुरुषमाश्रयेत् ॥ ६ ॥ नापरीक्ष्यनयेदंडंनचमंत्रंप्रकाशयेत् ॥ विस्तृजेन्नचलुब्धेभ्योविश्वसेन्नापकारिषु ॥ ७ ॥ अनीर्षुर्गुप्तदारःस्याच्चोक्षःस्यादघृणीनृपः ॥ स्त्रियःसेवेतनात्यर्थंमृष्टंभुंजीतनाहितं ॥ ८ ॥ अस्तव्यःपूजयन्मान्यान्गुरुन्सेवेदमायया ॥ अर्चद्देवानदंभेनश्रियमिच्छेदकुत्सितां ॥ ९ ॥ सेवेतप्रणयंहित्वादक्षःस्यान्नत्वकालवित् ॥ सांत्वयेन्नचमोक्षायअनुगृह्णन्नचाक्षिपेत् ॥ १० ॥ प्रहरेन्नत्वविज्ञायहत्वाशत्रून्नशोचयेत् ॥ क्रोधंकुर्यान्नचाकस्मान्मृदुःस्यान्नापकारिषु ॥ ११ ॥

॥३॥अकृपणः अदीनः ५ अविकथनःश्लाघाहीनः ६ ७ अनिष्टुरःसदयः ८ ॥४॥ आर्यत्वंजानन्संधिकुर्यात् ९ बंधुत्वंजानन्विपहंनकुर्यात् १० इतिसर्वत्रगुणोपेतोगुणोद्गृह्यः अभक्तंअल्पान्नं पुष्कलान्नदश्चारांकुर्यात् ११ अपीडयन्भक्तंदद्यात् १२ ॥५॥ साधुत्वेनपरीक्ष्यार्थंप्रयोजनंब्रूयात् १३ श्रोतारउपहसिष्यंतीतिज्ञात्वाआत्मनोगुणान्ब्रूयात् १४१६॥६॥ २० ॥ ७ ॥ २१ चोक्षःशुद्धः २२ २४ ॥८॥२८॥९॥ प्रणयंनभतांहित्वाधारयित्वा हित्वेतिधाञोरूपं २९ ३० नचमोक्षायफलंदित्सन्नेवसांत्वयेदित्यर्थः ३१ ३२ ॥ १० ॥ अविज्ञायशत्रुंदोषंचेतिशेषः ३३ नशोचयेत् शत्रुबंधूनांशोकंअपनुदेत् ३४ अकस्मात्कारणंविना ३५ ३६ ॥ ११ ॥